

Streszczenie rozprawy doktorskiej

mgr Mikołaj Spodaryk

*Nowe konceptualizmy. Polska recepcja eksperymentalnych strategii pisarskich po 1989 r.
jako herezja w polu literackim.*

Rozprawa poświęcona jest polskiej recepcji pisarstwa konceptualnego jako szczególnego przykładu twórczości eksperymentalnej uprawianej w Polsce po 1989 r. Narzędziem analizy obecności pisarstwa konceptualnego w polskim polu literackim są metody wypracowane przez Pierre'a Bourdieu. W rozprawie została zoperacjonalizowana jego analiza pola, a także ukuta przez niego kategoria herezji (heterodoksji). Ponadto w pracy analizowany jest medialny kontekst polskich przykładów pisarstwa konceptualnego, oraz jego geneza wyprowadzona z historii sztuki konceptualnej. Praca zawiera studia przypadków sześciu przełożonych na polski utworów konceptualnych kluczowych dla zrozumienia opisywanych w rozprawie zjawisk.

Rozdział pierwszy jest wstępną charakterystyką pisarstwa konceptualnego. Skupia się na związku tej twórczości z obecną, elektroniczną formacją medialną.

Rozdział drugi poświęcony jest syntetycznemu wprowadzeniu do socjologii literatury. Opisuje zmiany podejścia do przedmiotu badań w obrębie tej subdyscypliny nauk o literaturze, po krótko opisuje stan socjologii literatury w Polsce. W drugiej części poświęcony jest przedstawieniu sylwetki Pierre'a Bourdieu jako socjologa literatury, wyjaśnia siatkę stosowanych przez niego pojęć.

Rozdział trzeci to opis genezy „nowych konceptualizmów”. Traktuje o głównych cechach sztuki konceptualnej, zjawiskach takich jak dyskursywizacja i tekstualizacja sztuki, czy wykorzystywanie pisma w sztukach wizualnych, które jest źródłem praktyk określanych mianem „pisarstwa konceptualnego”. W rozdziale przedstawione są podobieństwa i różnice między „starymi” a „nowymi” pisarskimi praktykami konceptualnymi. W tej części aplikowane są niektóre z rozpoznań Bourdieu i pojęcia zaprezentowane w poprzedniej części pracy.

Rozdział czwarty stanowi syntetyczny opis polskiego uniwersum literackiego i wydawniczego, w myśl metody zaproponowanej przez Bourdieu, która została przedstawiona w rozdziale 2. Traktuje o polskiej recepcji pisarstwa konceptualnego oraz jego pozycji w rodzimym polu wydawniczym, rozpoznając w nim przykład praktyki heterodoksyjnej.

Rozdział piąty zawiera studium przypadku sześciu utworów konceptualnych z polskiego uniwersum literackiego, uznanych za najbardziej reprezentatywne i kluczowe dla rozpoznania w nich tytułowej herezji (heterodoksji).

Większość polskich utworów pozwalających się zaliczyć do kategorii pisarstwa konceptualnego cechuje krytyczny stosunek do różnie rozumianych instytucji pola literackiego czy literatury w ogóle, a także do rozmaitych formacji dyskursywnych i medialnych. Są przykładem działań subwersywnych w obrębie uniwersum literackiego, a także szczególnym przykładem metaliteratury. Pozwalają skupić uwagę na skomplikowane uwikłania codziennych praktyk tekstowych w skomplikowane formacje instytucjonalne, polityczne i kulturowe.